

Diagnosticarea dinamică a poziției financiare a unei companii din industria ospitalității

Lect. univ. dr. Bogdan Cosmin GOMOI

Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad

Abstract

The HoReCa sector is characterized by a particular sensitivity with regard to the fluctuations of a country's or a region's general economic situation. It has also proven to be extremely fluctuating in the context of the COVID-19 pandemic, once numerous restrictions were imposed, which led to slowing down or interrupting the activity, against the background of setting up the state of alert and the state of emergency. The article hereby aims to emphasize the dynamics of this sector by starting from a particular case, namely an important company in the field – Turism Felix SA from Băile Felix. During recent years, both Băile Felix resort and the analysed company have developed perpetually and exponentially. The latter proved to be extremely resilient in the pandemic context and can be a model of managing a tourism business. In order to prove this, the study hereby proposes a financial diagnosis based on a balance sheet (financial position) in an interval of three consecutive financial years, namely 2019, under normal conditions, 2020, during the pandemic, and 2021, marked by a relative normality, however, influenced by the numerous restrictions imposed by the compulsory nature of the green certificate.

Key terms: HoReCa, financial diagnosis, financial position, ante-pandemic, pandemic, post-pandemic

Termeni-cheie: HoReCa, diagnostic financiar, poziție financiară, antepandemie, pandemie, postpandemie

Clasificare JEL: G17, G32, L83

To cite this article: Bogdan Cosmin Gomoï, *Diagnosticarea dinamică a poziției financiare a unei companii din industria ospitalității*, *CECCAR Business Review*, N° 6/2023, pp. 19-29, DOI: <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2023.06.03>

➔ Introducere

Diagnosticul financiar constă în analiza informației financiare aferente unei companii în scopul identificării punctelor forte și al perpetuării acestora, dar și a punctelor slabe, pentru găsirea unor soluții de ameliorare a lor.

Bilanțul este un model uzual în diagnosticarea financiară a unei firme, reliefând averea/patrimoniul acesteia pe componente de resurse angajate/surse de finanțare/capitaluri proprii și datorii, pe de o parte, și de utilizare a lor/alocare concretă/active, pe de altă parte. Bilanțul evidențiază poziția financiară a entității.

Denumit și *situația activelor, datoriilor și capitalurilor proprii*, bilanțul oferă informații extrem de valoroase cu privire la structura financiară și structura de finanțare, precum și la modul în care acestea se utilizează sub formă de valori de investiții sau valori de exploatare, la solvabilitatea și lichiditatea companiei, dar și la asigurarea echilibrului financiar în termeni de capital de lucru și trezorerie.

➔ Metodologia cercetării

Diagnosticul financiar propus, determinat pe baza bilanțului, este realizat deopotrivă static și dinamic. Diagnosticul financiar static are ca fundament următorii indicatori:

Tabelul 1. Indicatori utilizați în diagnosticarea financiară statică

Structura		Bonitatea		Echilibrul financiar	
Activ	Rata activelor imobilizate $RAi = Ai/TA \times 100$	Lichiditatea	Lichiditatea curentă/generală $Lc = Ac/Dts \times 100$	Fondul de rulment $FR = CP - Ai$ sau $FR = Ac - Dts$	
	Rata activelor circulante $RAc = Ac/TA \times 100$		Lichiditatea rapidă/testul acid $Lr = (Ac - S)/Dts \times 100$	Necesarul/ nevoia de fond de rulment $NFR = (S + C) - Dts$	
Rata stabilității financiare $RSf = CP/TP \times 100$	Lichiditatea imediată/la vedere $Li = (Ac - S - C)/Dts \times 100$		Trezoreria netă $TN = FR - NFR$		
Capitaluri proprii și datorii	Rata autonomiei financiare globale $Rafg = Cp/TP \times 100$	Solvabilitatea	Solvabilitatea generală $Sg = TA/D \times 100$		
	Rata autonomiei financiare la termen $Raft = Cp/CP \times 100$				
	Rata îndatorării globale $Rîg = D/TP \times 100$				
	Rata îndatorării la termen $Rît = Dt/D \times 100$				

Sursa: Prelucrare proprie pe baza literaturii de specialitate.

Diagnosticul financiar dinamic se realizează astfel:

Tabelul 2. Tipuri de indicatori utilizați în diagnosticarea financiară dinamică

Tipul de analiză		Formula de calcul
Abatere absolută (diferență)	Cu baza în lanț	$\Delta_{n/n-1} = Valoare_n - Valoare_{n-1}$
Abatere relativă (raport)	Cu baza în lanț	$I_{n/n-1} = Valoare_n/Valoare_{n-1} \times 100$

Sursa: Prelucrare proprie pe baza literaturii de specialitate.

➔ Rezultatele cercetării

Compania diagnosticată financiar este Turism Felix SA, din Băile Felix, județul Bihor, listată la Bursa de Valori București. Domeniul său de activitate este hoteluri și alte facilități de cazare similare, cu codul CAEN 5510.

Notă: Toate tabelele următoare au ca sursă raportările financiare ale companiei, disponibile pe site-ul www.bvb.ro.

Punctul de plecare în diagnosticarea financiară este bilanțul financiar, reliefat în cele ce urmează.

Tabelul 3. Bilanțul financiar al Turism Felix SA în perioada 2019-2021

- lei -

Elemente	2019	2020	2021
Imobilizări necorporale	545.265	411.578	262.264
Imobilizări corporale	172.723.486	196.458.163	197.907.641
Imobilizări financiare	39.820.673	11.528.606	13.373.183
Active imobilizate	213.089.424	208.398.347	211.543.088
Stocuri	1.366.773	1.472.276	1.868.233
Creanțe	8.396.455	6.219.240	5.264.751

Elemente	2019	2020	2021
Investiții financiare pe termen scurt	2.607.700	1.542.551	1.451.905
Disponibilități	16.374.813	6.002.594	12.943.892
Active circulante	28.745.741	15.236.661	21.528.781
TOTAL ACTIV	241.835.165	223.635.008	233.071.869
Capitaluri proprii	221.792.689	195.489.205	208.581.939
Datorii pe termen lung	1.273.948	11.805.934	11.487.314
Capitaluri permanente	223.066.637	207.295.139	220.069.253
Datorii pe termen scurt	18.768.528	16.339.869	13.002.616
TOTAL CAPITALURI PROPRII ȘI DATORII	241.835.165	223.635.008	233.071.869

Analizând poziția financiară a companiei se remarcă supremația elementelor pe termen lung, atât la nivel de activ, cât și la nivel de capitaluri proprii și datorii. Astfel, *stabilitatea* este cuvântul de ordine ce definește activitatea firmei.

În ce privește activele imobilizate (valorile de investiții), putem observa preponderența imobilizărilor corporale, aspect firesc ținând seama de obiectul de activitate al societății. Acestea se concretizează în spații și dotări, manifestând o tendință crescătoare în anul pandemic 2020 comparativ cu 2019, în condiții de normalitate. Astfel, pe fondul stării de urgență și al stării de alertă din 2020, compania a realizat o serie de îmbunătățiri și modernizări, profitând de întreruperea temporară a activității și de încetinirea acesteia.

La nivel de active circulante se majorează stocurile, în ciuda diminuării activității, ca urmare a constituirii de rezerve de stocuri neperisabile pe fondul anticipării unei perioade nefavorabile. Creanțele cresc în 2020 din cauza întreruperii și încetinerii activității, dar și ca o consecință a interdicțiilor impuse de certificatul verde, în 2021.

Disponibilitățile sunt extrem de volatile. Astfel, de la o valoare relativ ridicată în 2019 se ajunge la una mai mult decât înjumătățită în 2020, datorită utilizării acestora pentru modernizări și procurarea de stocuri, coroborată cu încasări reduse. Se remarcă o majorare consistentă a lichidităților în 2021 comparativ cu 2020, în ciuda facturilor mai puține, ca urmare a creșterii tarifelor. Lichiditățile din 2019 au reprezentat un factor de reziliență (rezistență, adaptabilitate) important în contextul crizei pandemice din 2020.

Un alt factor de reziliență îl constituie finanțarea preponderentă din surse proprii (capitaluri proprii). Astfel, politica de finanțare este axată puternic pe reinvestirea profitului, aspect posibil cu acordul acționarilor, care, pe fondul unor profituri ridicate, obțin dividende mulțumitoare și în acest context. Finanțarea se mai realizează și din datorii pe termen lung și scurt, cele dintâi având cuantumuri scăzute, iar cele din urmă având un trend descendent din cauza activității reduse și a șomajului pentru o parte a personalului.

✓ **Rata activelor imobilizate** exprimă ponderea activelor imobilizate/necurente în totalul activului.

Tabelul 4. Rata activelor imobilizate a Turism Felix SA în perioada 2019-2021

Elemente	u.m.	2019	2020	2021
Active imobilizate	lei	213.089.424	208.398.347	211.543.088
Total activ	lei	241.835.165	223.635.008	233.071.869
Rata activelor imobilizate	%	88,11	93,19	90,76
Δ Active imobilizate	lei		-4.691.077	3.144.741
Δ Total activ	lei		-18.200.157	9.436.861
Δ Rata activelor imobilizate	%		5,08	-2,43
I Active imobilizate	%		97,80	101,51
I Total activ	%		92,47	104,22
I Rata activelor imobilizate	%		105,76	97,40

În cazul companiei supuse studiului, indicatorul prezintă valori foarte ridicate, normale pentru o activitate în cadrul industriei ospitalității (firma deține numeroase structuri de imobilizări preponderent corporale, de tipul

construcțiilor, mijloacelor de transport sau dotărilor). Evoluția ratei activelor imobilizate în perioada 2019-2021 este fluctuantă, oscilând în intervalul 88-94%.

Din punct de vedere dinamic, rata crește cu 5,76% în 2020 comparativ cu 2019, cauza fiind scăderea cu 2,2% a activelor imobilizate și cu 7,53% a activului total. În 2021, indicatorul se reduce cu 2,6% față de 2020, ca urmare a creșterii cu 1,51% a activelor imobilizate, coroborată cu majorarea de 4,22% a activului total. Se remarcă faptul că în contextul pandemic din 2020 indicatorul se mărește, iar în condițiile revenirii la o normalitate relativă în 2021, el își diminuează valoarea. Motivul acestei situații nu este o investire suplimentară în 2020, respectiv o dezinvestire în 2021, ci fluctuația activului total pe seama oscilației activelor circulante.

✓ **Rata activelor circulante**, complementară ratei activelor imobilizate, evidențiază ponderea activelor circulante în totalul activului firmei.

Tabelul 5. Rata activelor circulante a Turism Felix SA în perioada 2019-2021

Elemente	u.m.	2019	2020	2021
Active circulante	lei	28.745.741	15.236.661	21.528.781
Total activ	lei	241.835.165	223.635.008	233.071.869
Rata activelor circulante	%	11,89	6,81	9,24
Δ Active circulante	lei		-13.509.080	6.292.120
Δ Total activ	lei		-18.200.157	9.436.861
Δ Rata activelor circulante	%		-5,08	2,43
I Active circulante	%		53,00	141,30
I Total activ	%		92,47	104,22
I Rata activelor circulante	%		57,32	135,68

La firma analizată, în deplină corelație cu obiectul de activitate, remarcăm valori reduse ale indicatorului, cu o tendință generală oscilantă. Intervalul de încadrare a acestuia este 6-12%.

Din punct de vedere dinamic, rata se reduce cu 42,72% în 2020 comparativ cu 2019, ca urmare a scăderii cu 47% a activelor circulante, care surclasează cu mult diminuarea de 7,53% a activului total. În 2021, indicatorului crește cu 35,68% față de 2020, drept consecință a majorării cu 41,3% a activelor circulante, coroborată cu sporirea mult mai redusă, de 4,22%, a activului total. Activele circulante se dovedesc extrem de volatile în condiții de normalitate, în contextul pandemic și în cel postpandemic. Astfel, în 2020 se observă o reducere substanțială a lor comparativ cu 2019, pe fondul întreruperii și încetinerii activității. În 2021 asistăm la un reviriment al activității, fără a se reveni însă la amploarea acesteia de dinaintea pandemiei.

✓ **Rata stabilității financiare** exprimă ponderea surselor pe termen lung (capitalurilor permanente) în totalul surselor de finanțare (capitalurilor proprii și datorii totale).

Tabelul 6. Rata stabilității financiare a Turism Felix SA în perioada 2019-2021

Elemente	u.m.	2019	2020	2021
Capitaluri permanente	lei	223.066.637	207.295.139	220.069.253
Total capitaluri proprii și datorii	lei	241.835.165	223.635.008	233.071.869
Rata stabilității financiare	%	92,24	92,69	94,42
Δ Capitaluri permanente	lei		-15.771.498	12.774.114
Δ Total capitaluri proprii și datorii	lei		-18.200.157	9.436.861
Δ Rata stabilității financiare	%		0,45	1,73
I Capitaluri permanente	%		92,93	106,16
I Total capitaluri proprii și datorii	%		92,47	104,22
I Rata stabilității financiare	%		100,49	101,86

În cazul firmei noastre, indicatorul prezintă valori foarte ridicate, cuprinse în intervalul 92-95%, ceea ce denotă stabilitate financiară atât în condiții de normalitate (2019), cât și în timpul pandemiei (2020) sau într-o perioadă de normalitate relativă (2021). Această stabilitate a reprezentat un factor de reziliență important pentru compania supusă studiului.

Din punct de vedere dinamic, oscilațiile sunt minore, astfel că în 2020 rata se majorează cu 0,49% față de 2019, ca urmare a reducerii capitalurilor permanente cu 7,07% și a capitalurilor proprii și datorii totale cu 7,53%. În 2021, indicatorul crește cu 1,86% față de 2020, pe fondul sporirii cu 6,16% a capitalurilor permanente, care surclasează mărirea de 4,22% a capitalurilor proprii și datorii totale.

✓ **Rata autonomiei financiare globale** vizează ponderea surselor proprii (capitalurilor proprii) în totalul surselor de finanțare.

Tabelul 7. Rata autonomiei financiare globale a Turism Felix SA în perioada 2019-2021

Elemente	u.m.	2019	2020	2021
Capitaluri proprii	lei	221.792.689	195.489.205	208.581.939
Total capitaluri proprii și datorii	lei	241.835.165	223.635.008	233.071.869
Rata autonomiei financiare globale	%	91,71	87,41	89,49
Δ Capitaluri proprii	lei		-26.303.484	13.092.734
Δ Total capitaluri proprii și datorii	lei		-18.200.157	9.436.861
Δ Rata autonomiei financiare globale	%		-4,30	2,08
I Capitaluri proprii	%		88,14	106,70
I Total capitaluri proprii și datorii	%		92,47	104,22
I Rata autonomiei financiare globale	%		95,31	102,38

La firma analizată, indicatorul are valori foarte ridicate, cuprinse în intervalul 87-92%, dovadă că stabilitatea financiară este dublată și de autonomie financiară (valorile mari ale ratei stabilității financiare și ale ratei autonomiei financiare globale sunt asigurate cu preponderență de capitalurile proprii, și nu de datoriile pe termen lung). În contextul pandemic din 2020, valoarea indicatorului se diminuează cu câteva procente, ca urmare a utilizării unei părți din resurse pentru susținerea firmei în condiții de încetinire și de întrerupere a activității, dar și din cauza obținerii unui rezultat mai redus, care influențează autofinanțarea.

Din punct de vedere dinamic, indicatorul se reduce cu 4,69%, ca urmare a diminuării capitalurilor proprii cu 11,86%, care surclasează scăderea capitalurilor proprii și datorii totale, de 7,53%. În 2021, rata se majorează ușor, cu 2,38%, comparativ cu 2020, pe fondul creșterii capitalurilor proprii cu 6,7%, devansând mărirea de 4,22% a capitalurilor proprii și datorii totale.

✓ **Rata autonomiei financiare la termen** redă ponderea surselor proprii în totalul surselor pe termen lung.

Tabelul 8. Rata autonomiei financiare la termen a Turism Felix SA în perioada 2019-2021

Elemente	u.m.	2019	2020	2021
Capitaluri proprii	lei	221.792.689	195.489.205	208.581.939
Capitaluri permanente	lei	223.066.637	207.295.139	220.069.253
Rata autonomiei financiare la termen	%	99,43	94,30	94,78
Δ Capitaluri proprii	lei		-26.303.484	13.092.734
Δ Capitaluri permanente	lei		-15.771.498	12.774.114
Δ Rata autonomiei financiare la termen	%		-5,13	0,48
I Capitaluri proprii	%		88,14	106,70
I Capitaluri permanente	%		92,93	106,16
I Rata autonomiei financiare la termen	%		94,84	100,50

În cazul firmei noastre, pe fondul supremației capitalurilor proprii în raport cu datoriile pe termen lung, indicatorul prezintă valori foarte ridicate, poziționate în intervalul 94-100%. În condiții de normalitate în 2019 se remarcă o valoare a ratei de peste 99%, datorită preponderenței capitalurilor proprii și caracterului infim al datoriilor pe termen lung.

Din punct de vedere dinamic, rata se reduce cu 5,16% în 2020 raportat la 2019, pe fondul diminuării capitalurilor proprii cu 11,86%, surclasând scăderea de 7,07% a capitalurilor permanente. În 2021 apare o mică majorare a indicatorului, de 0,5%, comparativ cu 2020, drept consecință a creșterii capitalurilor proprii cu 6,7%, ce devansează ușor sporirea de 6,16% a capitalurilor permanente.

✓ **Rata îndatorării globale** vizează ponderea surselor externe de finanțare (datoriilor) în totalul surselor de finanțare.

Tabelul 9. Rata îndatorării globale a Turism Felix SA în perioada 2019-2021

Elemente	u.m.	2019	2020	2021
Datorii totale	lei	20.042.476	28.145.803	24.489.930
Total capitaluri proprii și datorii	lei	241.835.165	223.635.008	233.071.869
Rata îndatorării globale	%	8,29	12,59	10,51
Δ Datorii totale	lei		8.103.327	-3.655.873
Δ Total capitaluri proprii și datorii	lei		-18.200.157	9.436.861
Δ Rata îndatorării globale	%		4,30	-2,08
I Datorii totale	%		140,43	87,01
I Total capitaluri proprii și datorii	%		92,47	104,22
I Rata îndatorării globale	%		151,86	83,48

La firma studiată, pe fondul complementarității cu rata autonomiei financiare globale, indicatorul are valori reduse, fluctuante, oscilând în intervalul 8-13%. Prin deducere, putem afirma că datoriile pe termen scurt, avantajoase prin gratuitatea lor, au o pondere mai ridicată în cadrul datoriilor totale.

Din punct de vedere dinamic, în contextul pandemic din 2020 se remarcă o majorare a ratei cu 51,86% față de 2019. Explicația constă în faptul că în 2020 asistăm la o creștere a datoriilor de 40,43%, coroborată cu o diminuare a capitalurilor proprii și datoriilor totale de 7,53%. Indicatorul se reduce cu 16,52% în 2021 raportat la 2020, ca urmare a scăderii cu 12,99% a datoriilor totale, asociată cu sporirea de 4,22% a capitalurilor proprii și datoriilor totale.

✓ **Rata îndatorării la termen** vizează ponderea datoriilor pe termen lung în totalul datoriilor.

Tabelul 10. Rata îndatorării la termen a Turism Felix SA în perioada 2019-2021

Elemente	u.m.	2019	2020	2021
Datorii pe termen lung	lei	1.273.948	11.805.934	11.487.314
Datorii totale	lei	20.042.476	28.145.803	24.489.930
Rata îndatorării la termen	%	6,36	41,95	46,91
Δ Datorii pe termen lung	lei		10.531.986	-318.620
Δ Datorii totale	lei		8.103.327	-3.655.873
Δ Rata îndatorării la termen	%		35,59	4,96
I Datorii pe termen lung	%		926,72	97,30
I Datorii totale	%		140,43	87,01
I Rata îndatorării la termen	%		659,91	111,83

În cazul firmei noastre, indicatorul este foarte redus în 2019, de 6,36%. Ulterior, valorile devin moderate, încadrându-se în intervalul 40-47%. Explicația provine din faptul că în 2020, pe fondul încetinirii și chiar al întreprinderii activității, dorind să efectueze anumite modernizări, compania se împrumută pe termen lung.

Dinamic, anul 2020 vine cu o majorare substanțială a ratei, de 559,91%, ca urmare a creșterii datoriilor pe termen lung cu 826,72%, în contextul contractării de credite, coroborată cu mărirea de 40,43% a datoriilor totale. În 2021 putem remarca o majorare a indicatorului cu 11,83% față de 2020, datorită diminuării datoriilor pe termen lung cu 2,7%, pe fondul începerii rambursării, asociată cu reducerea de 12,99% a datoriilor totale.

✓ **Lichiditatea curentă/generală** redă capacitatea firmei de a-și onora datoriile pe termen scurt pe seama stocurilor, creanțelor și lichidităților.

Tabelul 11. Lichiditatea curentă a Turism Felix SA în perioada 2019-2021

Elemente	u.m.	2019	2020	2021
Stocuri + Creanțe + Investiții financiare pe termen scurt + Disponibilități	lei	28.745.741	15.236.661	21.528.781
Datorii pe termen scurt	lei	18.768.528	16.339.869	13.002.616
Lichiditatea curentă	%	153,16	93,25	165,57
Δ Stocuri + Creanțe + Investiții financiare pe termen scurt + Disponibilități	lei		-13.509.080	6.292.120
Δ Datorii pe termen scurt	lei		-2.428.659	-3.337.253
Δ Lichiditatea curentă	%		-59,91	72,32
I Stocuri + Creanțe + Investiții financiare pe termen scurt + Disponibilități	%		53,00	141,30
I Datorii pe termen scurt	%		87,06	79,58
I Lichiditatea curentă	%		60,88	177,56

La firma studiată, indicatorul manifestă o tendință oscilantă, cu încadrare în intervalul optim de 100-200% în 2019 și 2021. În 2020, în contextul pandemic, rata se poziționează ușor sub limita inferioară a intervalului optim (93,25%), cauza fiind reducerea volumului activității de exploatare (stocuri mai puține, facturări generatoare de creanțe scăzute și lichiditate din încasări mai redusă), coroborată cu menținerea unui nivel ridicat al datoriilor pe termen scurt cu caracter fix (salariați, stat, furnizori de utilități).

Din punct de vedere dinamic, se remarcă o reducere a indicatorului cu 39,12% în 2020 comparativ cu 2019, pe fondul diminuării activelor curente cu 47%, care devansează cu mult scăderea de 12,94 a datoriilor pe termen scurt. Rata se majorează cu 77,56% în 2021 față de 2020, ca urmare a creșterii activelor circulante cu 41,3% concomitent cu reducerea de 20,42% a datoriilor pe termen scurt.

✓ **Lichiditatea rapidă/testul acid** exprimă capacitatea firmei de a-și onora datoriile pe termen scurt pe seama creanțelor și disponibilităților.

Tabelul 12. Lichiditatea rapidă a Turism Felix SA în perioada 2019-2021

Elemente	u.m.	2019	2020	2021
Creanțe + Investiții financiare pe termen scurt + Disponibilități	lei	27.378.968	13.764.385	19.660.548
Datorii pe termen scurt	lei	18.768.528	16.339.869	13.002.616
Lichiditatea rapidă	%	145,88	84,24	151,20
Δ Creanțe + Investiții financiare pe termen scurt + Disponibilități	lei		-13.614.583	5.896.163
Δ Datorii pe termen scurt	lei		-2.428.659	-3.337.253
Δ Lichiditatea rapidă	%		-61,64	66,96
I Creanțe + Investiții financiare pe termen scurt + Disponibilități	%		50,27	142,84
I Datorii pe termen scurt	%		87,06	79,58
I Lichiditatea rapidă	%		57,75	179,49

În cazul firmei noastre, indicatorul este supradimensionat în 2019 și 2021. În acești ani, rata surclasează substanțial limita superioară, de 100%, a intervalului optim. În 2020, aceasta se reduce, poziționându-se în interval normal, de 60-100%, cu o valoare de 84,24%. Astfel, întreruperea activității în perioada stării de urgență (martie-mai) și încetinirea sa în timpul stării de alertă (mai-decembrie) se susțin la nivelul ciclului de exploatare pe seama creanțelor și lichidităților supradimensionate din perioada de normalitate.

Din punct de vedere dinamic, indicatorul se reduce cu 42,25% în 2020 raportat la 2019, pe fondul diminuării cu 49,73% a activelor curente, ce devansează scăderea de 12,94% a datoriilor pe termen scurt. În 2021, rata se majorează cu 79,49% comparativ cu 2020, ca urmare a creșterii cu 42,84% a activelor circulante, concomitent cu scăderea de 20,42% a datoriilor pe termen scurt.

✓ **Lichiditatea imediată/la vedere** exprimă capacitatea companiei de a-și onora datoriile pe termen scurt pe seama disponibilităților. Fiind deosebit de lichide, investițiile financiare pe termen scurt sunt întotdeauna asimilabile lichidităților. Indicatorul reprezintă un barometru pentru lichiditatea firmei și trebuie să se situeze între 20% și 60% din valoarea datoriilor pe termen scurt pentru a fi optim.

Tabelul 13. Lichiditatea imediată a Turism Felix SA în perioada 2019-2021

Elemente	u.m.	2019	2020	2021
Investiții financiare pe termen scurt + Disponibilități	lei	18.982.513	7.545.145	14.395.797
Datorii pe termen scurt	lei	18.768.528	16.339.869	13.002.616
Lichiditatea imediată	%	101,14	46,18	110,71
Δ Investiții financiare pe termen scurt + Disponibilități	lei		-11.437.368	6.850.652
Δ Datorii pe termen scurt	lei		-2.428.659	-3.337.253
Δ Lichiditatea imediată	%		-54,96	64,53
I Investiții financiare pe termen scurt + Disponibilități	%		39,75	190,80
I Datorii pe termen scurt	%		87,06	79,58
I Lichiditatea imediată	%		45,66	239,74

La Turism Felix SA, valorile indicatorului sunt fluctuante, surclasând limita superioară a intervalului optim în 2019 și 2021. În 2020, rata se situează în intervalul optim, ca urmare a utilizării masive în contextul crizei a disponibilităților acumulate în 2019. Astfel, lichiditățile supradimensionate reprezintă un factor de reziliență important pentru compania analizată.

Din punct de vedere dinamic, indicatorul se reduce puternic, cu 54,34%, în 2020 comparativ cu 2019, cauza reprezentând-o diminuarea cu 60,25% a lichidităților, ce devansează cu mult reducerea de 12,94% a datoriilor pe termen scurt. Majorarea ratei cu 139,74% în 2021 față de 2020 este spectaculoasă, pe fondul creșterii cu 90,8% a lichidităților, asociată cu o scădere de 20,42% a datoriilor pe termen scurt.

✓ **Solvabilitatea** vizează capacitatea firmei de a-și onora datoriile totale pe seama activului total. Insolvența/falimentul se referă la imposibilitatea companiei de a-și achita toate datoriile în ciuda transformării în bani a întregului activ.

Tabelul 14. Solvabilitatea generală a Turism Felix SA în perioada 2019-2021

Elemente	u.m.	2019	2020	2021
Total activ	lei	241.835.165	223.635.008	233.071.869
Datorii totale	lei	20.042.476	28.145.803	24.489.930
Solvabilitatea generală	%	1.206,61	794,56	951,70
Δ Total activ	lei		-18.200.157	9.436.861
Δ Datorii totale	lei		8.103.327	-3.655.873
Δ Solvabilitatea generală	%		-412,05	157,15

Elemente	u.m.	2019	2020	2021
I Total activ	%		92,47	104,22
I Datorii totale	%		140,43	87,01
I Solvabilitatea generală	%		65,85	119,77

În cazul societății analizate, indicatorul prezintă valori oscilante și foarte ridicate. Explicația provine din faptul că firma angajează un volum redus de datorii comparativ cu activul patrimonial. Astfel, finanțarea activelor se face cu preponderență pe bază de autofinanțare, ceea ce constituie un factor de reziliență solid pentru companie. Încadrarea ratei în intervalul 750-1.250% situează entitatea departe de insolvență (prag de 166%) pe toată perioada supusă studiului.

Din punct de vedere dinamic, indicatorul se reduce cu 34,15% în 2020 comparativ cu 2019, ca urmare a scăderii activului cu 7,53%, concomitent cu majorarea datoriilor totale cu 40,43%, drept consecință a contractării de noi credite în scopul efectuării de modernizări pe perioada pandemiei. În 2021, rata crește cu 19,77%, pe fondul redinamizării activului total, care se mărește cu 4,22%, coroborată cu reducerea de 12,99% a datoriilor totale.

✓ **Fondul de rulment** reprezintă marja de siguranță a firmei sau capitalul său de lucru. Acesta poate fi rulat la nivelul ciclului de exploatare sau menținut pentru siguranța ulterioară a companiei. Este indicatorul care exprimă echilibrul financiar pe termen lung. Standard, el este definit ca surplusul de capitaluri permanente în raport cu activele imobilizate nete, dar complementar poate fi regăsit și ca surplusul de active circulante față de datoriile de exploatare.

Tabelul 15. Fondul de rulment al Turism Felix SA în perioada 2019-2021

Elemente	u.m.	2019	2020	2021
Capitaluri permanente	lei	223.066.637	207.295.139	220.069.253
Active imobilizate	lei	213.089.424	208.398.347	211.543.088
Fondul de rulment partea de sus	lei	9.977.213	-1.103.208	8.526.165
Active circulante	lei	28.745.741	15.236.661	21.528.781
Datorii pe termen scurt	lei	18.768.528	16.339.869	13.002.616
Fondul de rulment partea de jos	lei	9.977.213	-1.103.208	8.526.165
Δ Capitaluri permanente	lei		-15.771.498	12.774.114
Δ Active imobilizate	lei		-4.691.077	3.144.741
Δ Fondul de rulment partea de sus	lei		-11.080.421	9.629.373
Δ Active circulante	lei		-13.509.080	6.292.120
Δ Datorii pe termen scurt	lei		-2.428.659	-3.337.253
Δ Fondul de rulment partea de jos	lei		-11.080.421	9.629.373
I Capitaluri permanente	%		92,93	106,16
I Active imobilizate	%		97,80	101,51
I Fondul de rulment partea de sus	%		-11,06	-772,85
I Active circulante	%		53,00	141,30
I Datorii pe termen scurt	%		87,06	79,58
I Fondul de rulment partea de jos	%		-11,06	-772,85

În cazul firmei noastre, evoluția indicatorului este oscilantă, cu valori pozitive în 2019 și 2021, când aceasta se bucură de echilibru financiar pe termen lung, și o valoare negativă scăzută spre moderată în 2020, compania aflându-se temporar în dezechilibru financiar pe termen lung.

Din punct de vedere dinamic, se remarcă o mai mare volatilitate la nivelul capitalurilor permanente decât la nivelul activelor imobilizate. Astfel, în 2020, fondul de rulment se reduce cu 11.080.421 lei față de 2019, ca urmare a scăderii capitalurilor permanente cu 15.771.498 lei, concomitent cu diminuarea cu 4.691.077 lei a activelor imobilizate. Ulterior, fondul de rulment se ridică la 9.629.373 lei, cauza fiind suplimentarea capitalurilor permanente cu 12.774.114 lei, ce devansează majorarea cu 3.144.741 lei a activelor imobilizate.

✓ **Necesarul/nevoia de fond de rulment** definește echilibrul financiar pe termen scurt și se referă la surplusul de stocuri și creanțe în raport cu datoriile de exploatare, finanțabile din fondul de rulment. Practic, indicatorul vizează componenta fondului de rulment antrenată la nivelul ciclului de exploatare în vederea achizițiilor suplimentare de stocuri sau a amânărilor de la încasarea unor creanțe.

Tabelul 16. Necesarul de fond de rulment al Turism Felix SA în perioada 2019-2021

Elemente	u.m.	2019	2020	2021
Active circulante fără disponibilități	lei	9.763.228	7.691.516	7.132.984
Datorii pe termen scurt	lei	18.768.528	16.339.869	13.002.616
Necesarul de fond de rulment	lei	-9.005.300	-8.648.353	-5.869.632
Δ Active circulante fără disponibilități	lei		-2.071.712	-558.532
Δ Datorii pe termen scurt	lei		-2.428.659	-3.337.253
Δ Necesarul de fond de rulment	lei		356.947	2.778.721
I Active circulante fără disponibilități	%		78,78	92,74
I Datorii pe termen scurt	%		87,06	79,58
I Necesarul de fond de rulment	%		96,04	67,87

În cazul firmei noastre, indicatorul prezintă valori negative pe întregul interval analizat, cu un grad de negativitate în diminuare. Acesta se poziționează sub fondul de rulment pe toată perioada, compania bucurându-se astfel de echilibru financiar pe termen scurt. Totuși, datoriile pe termen scurt manifestă un surplus evident în raport cu stocurile și creanțele, definind un ciclu de exploatare mai puțin dinamic.

În 2020 se remarcă o majorare a indicatorului cu 356.947 lei comparativ cu 2019, ca urmare a diminuării activelor circulante cu 2.071.712 lei, coroborată cu reducerea mai amplă, de 2.428.659 lei, a datoriilor pe termen scurt. În 2021, NFR se majorează cu 2.778.721 lei față de 2020, cauza fiind diminuarea activelor circulante cu 558.532 lei, asociată cu o scădere mult mai amplă, de 3.337.253 lei, a datoriilor pe termen scurt. Reducerea treptată a gradului de negativitate al indicatorului reprezintă un semn de dinamizare a activității.

✓ **Trezoreria netă** definește acea componentă a marjei de siguranță care nu este rulată la nivelul ciclului de exploatare, fiind menținută în vederea asigurării securității ulterioare a firmei.

Tabelul 17. Trezoreria netă a Turism Felix SA în perioada 2019-2021

Elemente	u.m.	2019	2020	2021
Fondul de rulment	lei	9.977.213	-1.103.208	8.526.165
Necesarul de fond de rulment	lei	-9.005.300	-8.648.353	-5.869.632
Trezoreria netă	lei	18.982.513	7.545.145	14.395.797
Δ Fondul de rulment	lei		-11.080.421	9.629.373
Δ Necesarul de fond de rulment	lei		356.947	2.778.721
Δ Trezoreria netă	lei		-11.437.368	6.850.652
I Fondul de rulment	%		-11,06	-772,85
I Necesarul de fond de rulment	%		96,04	67,87
I Trezoreria netă	%		39,75	190,80

La firma analizată, trezoreria netă este pozitivă pe toată perioada studiată, definind o stare de echilibru financiar global. În 2019 și 2021 se remarcă valori supradimensionate, iar în 2020, o valoare moderată. Această tendință arată că societatea practică o politică a lichidităților supradimensionate în vederea asigurării rezilienței, fapt dovedit cu ocazia crizei pandemice din 2020.

Din punct de vedere dinamic, în 2020, indicatorul se diminuează cu 11.437.368 lei față de 2019, din cauza reducerii fondului de rulment cu 11.080.421 lei, asociată cu o creștere de 356.947 lei a necesarului de fond de rulment. În 2021 se înregistrează o majorare a trezoreriei nete cu 6.850.652 lei față de 2020, ca urmare a sporirii fondului de rulment cu 9.629.373 lei, devansând mărirea de 2.778.721 lei a necesarului de fond de rulment.

➔ Concluzii

În încheierea demersului, prezentăm câteva recomandări:

- continuarea finanțării preponderente pe bază de surse proprii (reinvestirea unei ponderi mari din profit) și menținerea unei trezorerii ușor supradimensionate, întrucât îi asigură firmei reziliență în condiții de criză;
- o gestionare atentă a datoriilor pe termen lung (creditelor), deoarece sunt costisitoare, înregistrând costuri în creștere în ultima perioadă;
- optimizarea raportului stocuri-creanțe-datorii pe termen scurt, în vederea degajării necesarului de fond de rulment.

Bibliografie

1. Bâtcă-Dumitru, C.-G., Sahlian, D.-N., Șendroi, C. (2022), *Managementul performanței*, ediția a II-a, Editura CECCAR, București.
2. Berheci, M. (2010), *Valorificarea raportărilor financiare. Sinteze contabile: teorie, analize, studii de caz*, Editura CECCAR, București.
3. Dragotă, V., Ciobanu, A., Obreja, L., Dragotă, M. (2003), *Management financiar*, vol. 2, *Politici financiare de întreprindere*, Editura Economică, București.
4. Dragotă, V., Obreja Brașoveanu, L., Dragotă, I.-M. (2012), *Management financiar*, vol. 1, *Diagnosticul financiar al companiei*, ediția a II-a, Editura Economică, București.
5. Gomoj, B.C. (2014), *Raportările financiare ale entității – între ameliorare și valorificare*, Editura Eurostampa, Timișoara.
6. Gomoj, B.C. (2020), *Management financiar și al performanțelor*, Editura Eurostampa, Timișoara.
7. Gomoj, B.C. (2023), *Analiză economico-financiară*, curs pe platforma SUMS a Universității „Aurel Vlaicu”, Arad.
8. Mironiuc, M. (2009), *Analiză economico-financiară. Performanță. Poziție financiară. Risc*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași.
9. Păvăloaia, W., Paraschivescu, M.D., Olaru, G.-D., Radu, F. (2006), *Analiză financiară. Studii de caz*, Editura Tehnopress, Iași.
10. Robu, V., Anghel, I., Șerban, E.-C. (2014), *Analiza economico-financiară a firmei*, Editura Economică, București.
11. Stancu, I., Obreja Brașoveanu, L., Stancu, A.T. (2015), *Finanțe corporative*, Editura Economică, București.
12. Șușu, Ș. (2021), *Analiză economico-financiară. Indicatori pentru sănătatea afacerii*, Editura Economică, București.
13. Țilică, E.V., Ciobanu, R. (2023), *Finanțe și management financiar*, ediția a IV-a, Editura CECCAR, București.
14. www.bvb.ro